

УДК: 316.46:005.336:[377:33

Наталія БУГАС., к.е.н. доц.,
Київський національний університет технологій та дизайну
Київ, Україна

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В КОНТЕКСТІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ БІЗНЕС-ОСВІТИ

Сучасний світ бізнесу характеризується високим рівнем динамічності, глобалізації та цифровізації, що вимагає від керівників нових компетентностей, здатності адаптуватися до змін і приймати стратегічні рішення в умовах невизначеності. У цьому контексті зростає значення безперервної бізнес-освіти як механізму підтримки та розвитку лідерського потенціалу на всіх етапах професійного становлення. Одним із найбільш ефективних підходів до реалізації цих цілей є практико-орієнтована модель навчання, яка поєднує теоретичні знання з активним застосуванням у професійному середовищі.

Лідерство розглядається як здатність впливати на інших для досягнення спільних цілей, ініціюючи зміни та забезпечуючи стійкий розвиток організацій. У межах бізнес-освіти лідерський потенціал включає не лише управлінські компетенції, а й емоційний інтелект, стратегічне мислення, навички комунікації, командної роботи та інноваційності. Теоретичні підходи до розвитку лідерства (трансформаційне, ситуаційне, сервісне тощо) створюють методологічне підґрунтя для формування освітніх програм, орієнтованих на потреби дорослого професійного навчання.

Якщо говорити про сутність і переваги практико-орієнтованого підходу, то практико-орієнтоване навчання базується на моделі «навчання через дію» (action learning), кейс-методі, бізнес-симуляціях, командних проєктах, рольових іграх та менторстві. Такий підхід дозволяє учасникам не лише засвоїти знання, а й апробувати їх у контексті реальних управлінських ситуацій. Серед переваг цього підходу висока мотивація учасників завдяки залученню до вирішення актуальних бізнес-задач; формування практичних навичок, необхідних для прийняття управлінських рішень; розвиток рефлексивного мислення та здатності до самооцінки; індивідуалізація освітньої траєкторії відповідно до професійного досвіду слухачів; роль безперервної освіти у формуванні лідерів нового покоління.

Безперервна бізнес-освіта (lifelong learning) формує культуру постійного самовдосконалення та адаптації до нових викликів. У цьому контексті практико-орієнтовані програми MBA, EMBA, short-term executive courses, online-курси тощо створюють умови для формування лідерів, спроможних вести за собою команди, впроваджувати інновації та управляти змінами.

Особливу роль відіграють партнерства між університетами та бізнесом, які забезпечують практичну спрямованість програм, інтеграцію актуальних кейсів, залучення бізнес-лідерів як викладачів та менторів. Так, Київський національний університет технологій та дизайну (КНУТД) активно розвиває партнерські відносини з бізнесом, що сприяє практико-орієнтованому навчанню та розвитку лідерського потенціалу студентів. Одним із яскравих прикладів такої співпраці є участь КНУТД у проєкті ERASMUS-EDU-2021-VIRT-EXCH «Міжнародна мережа віртуальних молодіжних бізнес-хабів» (VENUB4YOU). 29 березня 2024 року КНУТД підписав партнерські угоди про створення Міжнародної мережі віртуальних молодіжних бізнес-хабів. Цей проєкт спрямований на

передавання бізнес-знань молоді з країн Східного партнерства за допомогою технологій віртуального обміну. У рамках проєкту університет співпрацює з різними освітніми та бізнес-структурами, що дозволяє студентам отримувати практичні навички та розвивати підприємницьке мислення в реальному бізнес-середовищі. Співпраця з Українською асоціацією хутровиків: КНУТД спільно з асоціацією організовує міжнародні форуми та конкурси, що сприяє розвитку творчих здібностей студентів і їхньому професійному зростанню. Партнерство з провідними готельно-ресторанними компаніями: Кафедра туризму та готельно-ресторанного бізнесу КНУТД активно співпрацює з представниками індустрії гостинності, що забезпечує студентам можливість проходження практики та стажування в реальних умовах.

Ці приклади демонструють ефективність інтеграції бізнесу в освітній процес КНУТД, що сприяє формуванню у студентів необхідних компетенцій для успішної професійної діяльності та розвитку лідерських якостей.

В Україні концепція практико-орієнтованої бізнес-освіти активно розвивається, зокрема в межах корпоративного навчання, бізнес-шкіл та освітніх платформ. Основні виклики включають:

- недостатній зв'язок між теорією і практикою в академічних програмах;
- потребу в адаптації міжнародного досвіду до національного контексту;
- низький рівень довіри до неформальної освіти в частині визнання результатів.

Однак, зростаюча потреба бізнесу в ефективних керівниках стимулює розвиток нових освітніх моделей, включаючи гнучкі курси, мікрокваліфікації та індивідуальні траєкторії розвитку.

Практико-орієнтований підхід до розвитку лідерського потенціалу в безперервній бізнес-освіті виступає ефективною відповіддю на виклики сучасного ділового середовища. Поєднання теоретичної бази з активним застосуванням знань на практиці формує стійкі управлінські компетентності, адаптовані до реалій ХХІ століття. Для українського освітнього простору ключовим завданням є формування системної, гнучкої моделі лідерської підготовки, яка інтегрує глобальні стандарти та відповідає локальним потребам.

Література

1. Бугас Н.В. Відбудова держави через призму публічного управління: досвід та уроки повоєнного відновлення в Україні / Бугас Н.В., Семко М.// Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях» : тези доповідей, м. Київ, 28 березня 2025 року. – Київ : КНУТД, 2025.
2. Гайова Д., Бугас, Н. (2023). Сучасні концепції оцінювання конкурентоспроможності високотехнологічного сектору України та країн світу. Економіка та суспільство, (55). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-108>
3. Kasych A., Glukhova V., Bondarenko S., Tslko T., Buhas N. Development of Smart Partnerships in the Field of Renewable and Alternative Energy at the Stage of Post-War Reconstruction in Ukraine. Proceedings of the 5th International Conference on Modern Electrical and Energy System
4. Бондаренко С.М., Бугас Н.В. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 2. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/42.pdf
5. Buhas V., Ponomarenko I., Buhas N., Hulak H. Digital Economy Concepts and Technologies, April 4, 2024, pp. 12-21. URL: <https://ceur-ws.org/Vol-3665/paper1.pdf>